

הקורפוס הקונסולרי של אסתר

מילוא מסעיר את משרד החוץ

עולמה — וחלומה הגדול היה להגיע ל-
כנסת. לשם כך, היא לא הסמה כל מאמץ.

תוכנית

לטוח ארוך

כבר מילדותה ניכרו באסתר, בתו של קבלן נתנייתי עשיר, כמה מהתכונות המשרתות אותה בנאמנות עד היום. כמו למשל הנטייה לעקוב בקפדנות אחר רי פירסונים בעיתונות, לשמור — לעיתים במשך שנים — קטעים שגראו לה בעלי חשיבות. כיום, למשל, מתקשה דירתה היקטנה בקריית יובל להכיל את אוסף הנתנייתיים והמיסמכים הענק שצברה במשך השנים.

לפני שהגיעה לירושלים, הספיקה אסתר להשלים תואר ראשון בספרות באוניברסיטת טה העברית, ולהשתחרר מבעלה, פועל בניין שעבד אצל אביה.

בירושלים, לא עבר זמן רב עד שהפכה לדמות ידועה בעיר. במקביל ללימודיה לתואר שני בחינוך, עבדה במרכזיה הפדגוגית של משרד החינוך, בבית-הספר ע"ש בוואר שלידי האוניברסיטה, ולאחרונה גם במפקחת פדגוגית על בתי-הספר המקצור עיים במשרד העבודה.

במסגרת עבודתה במשרד החינוך, פירסמה מחקר שערכה על ספרייה-לימוד בבתי-

כשקיבלה אסתר מילוא — הידועה יותר בכינויה המפורסם אסתר הצילו — את הזמנה הטלפונית הדחופה לסור למשרד החוץ, כדי לשמוע שם על מינוייה כקונסול ישראל לענייני-הסברה בשיקאגו — יכלה לטפוח לעצמה על השכם. שנים רבות של עבודה קדחתנית — להיות במקומות הנכונים, לתפוס בצווארו נם את האנשים הנכונים, לחייך את החיוכים הנכונים בזמנים הנכונים — נשאו סוף-סוף פרי.

מאליו מובן, שפרטים קטנים — כמו למשל העובדה שהאנגלית שלה מצטיינת בשגיאות בולטות — לא היה בהם כדי להתרועע אותה מלקבל על עצמה את המינוי. היו לה די הותר מעלות בולטות, כדי לכסות כל מגרעת.

אלא שברוב שמחתה, לא שיערה הבלוני-דינית יפהפיה — עדיין מקסימה בגיל 37 — עד כמה מהר תצטרך להתחיל לתת הסברים:

שכן מרגע שהחליט ועדה-העובדים של משרד-החוץ, בראשותה של מלכה בן-יוסף, להתקומם נגד התופעה של מינויים מחוץ למשרד, איים בשביתה — היו השאלות, שעליהן היתה אסתר הצילו צריכה להשיב, קשות באמת.

כגון: איך מגיע אדם — ואפילו הוא אשה יפהפיה — שלא זו בלבד שמעולם לא היה עובד משרד-החוץ, אלא גם לא

הצילו

את "אסתר הצילו"

נטייה להוציא אותו מידי משרד-החוץ, להעבירו לגלילי.

נצחונה של אבא אבן במאבק זה, חיוב אותו לעשות משהו כדי להצדיק אותו. וכך קרה, שיום אחד במאי 1968, קיבלה אסתר הזמנה להשתתף כחברה בוועדה המסייעת לענייני הסברה של משרד-החוץ.

אורך-חייה של ועדה זו היה קצר ביותר. תה, המעטים שזוכרים על קיומה, יודים עים לספר על מעט ישיבות, ועוד פחות תוצאות.

קורבן ראשון

אלא כל לאסתר היתה זו ההזדמנות של חייה: עם גוועתה של הוועדה, נסתיימו אומנם קשריה הרשמיים עם משרד-החוץ, אבל, כפי שנסתבר עתה, היא לא נשכחה.

אלא שוועדה-העובדים התקיף של משרד החוץ — המכתן בתפקידו רק כחצי שנה, ומגלה עדיין תכונות מובהקות של מטאטא חדש — חקק את חיוך הנצחון של אסתר הצילו.

וכשהכריזה מלכה בן-יוסף על כוונת הוועד להיאבק נגד מינוי אנשים מבחוץ לתפקידים — היתה אסתר הקורבן הראשון.

אך לא דמות כאסתר הצילו תרשה לפרטים כאלה להפריע לה. כמו פעמים רבות בעבר, יופיע, מן הסתם, גם הפעם מושיע אלמוני בקאריירה שלה.

התחילו קשריה עם משרד-החוץ — קשה לדעת.

מחדלים סוערים

הגירסה הרישמית יודעת לספר על פעילות, שראשיתה ביוזמה פרטית. באחד הימים הראה לה ידיד קטע מעיתון הטיימס הניו-יורקי בו מתחה אגודת American Friends of Israel ביקורת על ישראל.

היה זה אחרי מלחמת ששת הימים, תקופה שהצטיינה בביקורת ציבורית סוערת על מחדלי-הסברה הישראלית בחו"ל. רגש המעורבות המפותח של אסתר הצילו הגיע אותה לחוש להציל, ולהגיב על הביקורת.

אלא שהמכתב ששלחה לעיתון לא פורסם.

אך לא אסתר הצילו תאמר נואש. היא ישבה וכתבה תזכיר, בו העלתה השגות לגבי הנעשה בתחום ההסברה, שלחה אותו לשר ישראל גלילי ולאלישיב בן-חורין, או עוזר למנכ"ל משרד-החוץ, וכיום — שגריר ישראל בגרמניה.

בדרך מיסטרית, הגיע התזכיר גם לידין של שרי-החוץ, זה שלח למילוא מכתב אישי הודה לה על העירנות האורחית הרבה שלה.

ובעקבות המכתב, באה אפילו הזמנה לבישה במשרדו של השר. הימים היו ימי מאבק הריף על נושא ההסברה. בעקבות הביקורות הרבות על המחדלים הסוערים בתחום זה, התעוררה

הספר היסודיים. כבר אז, סיעו קשריה הנכונים להעניק לאותו מחקר פירסום מתאים בעיתונות.

את רחובות ירושלים הסעירה היפה-פיה הבלונדית כשנהגה לעבור בהם נוהגת בגיפ. אבל שני המוקדים המרכזיים של חיה החברתיים היו הכנסת ומסעדת פינק. יושביה הקבועים של מסעדה זו, שהיו ידועים בירושלים כ"חבורת פינק", כללו אישים ידועים ועיתונאים בעלי-שם, אלה עיכלו בקלות לחברתם את היפהפיה הצעירה: היא לא יכלה אמנם להתחרות בחדות לשונם, לעיתים היתה טרחת נוראית, בדיבוריה האינסופיים. אך לעומת זאת, היתה נמרצת, מלאת יוזמה, ובעיקר — בעלת רצון בולט להתחבב עליהם.

בצילם של אנשים ידועים

גם בכנסת ישראל נתגלו תכונות אלה כשימושות ביותר. אפשר היה לראות אותה שם סוטה לאחד מחברי הכנסת ואינה מניחה לו יותר לנצח, תמיד הסתופפה בצילם של אישים ידועים בעור לם הפוליטיקה. קירבתה ולהיטותה לקשור אתם יחס-ידידות, החמיאו לאינטלקט שלה.

לאט לאט, החלה להיראות בחברתם של האח"מים גם מחוץ לכותלי הכנסת. אין פלא, איפוא, שלשונות רעות החלו לשרבב את שמה לסיפורי-דכילות.

בין הדמויות שאסתר הצילו הכירה מקרוב: שולמית אלוני ובעלה ראובן. באיזה שלב של מאמציה המרוכזים

ידוע על שום נסיון קודם שלו בתחום ההסברה — לתפקיד הנכבד של קונסול לענייני-הסברה במקום כה מרכזי בארצות-הברית?

ספק רב, אם יכולה אסתר מילוא להרשות לעצמה לתת את התשובה המלאה לשאלות אלה.

הקריאה המפורסמת

היה זה יום אחד לפני כתיסת שנים, זמן קצר אחרי שהגיעה לירושלים, כשאסתר מילוא נכנסה למסעדת-היוקרה ירושלמית פינק וזתה בכינוי שדבק בה מאז.

אחד היושבים נזכר למראה בצעירה ירושלמית אחרת שהשתתפה בכרס ישראלי שהוצג אחרי מלחמת העצמאות — 48 שעות בחיי אשה.

תפקידה של אותה אסתר בכרס הסתכם בקריאה, הצילו! ומאז קראו לה כל מבי ריה אסתר הצילו. העיר אותו אורח לימראה אסתר מילוא היפה: "תראו כמה שהיא לא דומה לאסתר הצילו!"

לירושלים הגיעה אסתר מילוא ב-1960, כשהיא מצוידת בתואר ראשון בספרות, במילגה להמשך לימודיה באוניברסיטה העברית, בילד בן שלוש, בתעודת-גירושין, בקומה תמירה, ובפנים מקסימות.

זה נשמע אולי הרבה — אבל לא לצעיריה השאפתנית, דמויות כאסתר הרליץ, שגרירת ישראל בדנמרק לשעבר, וז"כ לשעבר, שולמית אלוני — היו נושאות הערצתה. העסקנות הציבורית היתה עיקר